

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hluštíkem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **J. L.**
státní příslušnost Čínská lidová republika
zastoupena JUDr. Bc. Stanislavem Brunckem, Ph.D., advokátem
sídlem Plotní 373/73, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2024, č. j. OAM-183/ZA-ZA11-HA08-R2-2015, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 20. 8. 2024, č.j. OAM-183/ZA-ZA11-HA08-R2-2015 se ve výroku o neudělení azylu **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku **8 228 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce JUDr. Bc. Stanislava Bruncka, Ph.D., advokáta, se sídlem Plotní 373/73, 602 00 Brno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhala žalobou doručenou soudu dne 16. 9. 2024 přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyni mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje a žalobkyni se uděluje doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 36 měsíců. Žalobkyně žalobou napadla pouze výrok o neudělení mezinárodní ochrany. Tuto část napadeného rozhodnutí považuje za nezákonnou a nepřezkoumatelnou, neboť dle jejího názoru žalovaný rezignoval na závazné pokyny obsažené v rozsudku Krajského soudu v Brně č.j. 41 Az 6/2018-146 ze dne 12. 6. 2019. Dále žalovaný nezákonně odepřel žalobkyni možnost seznámit se s podklady, které využil v napadeném rozhodnutí a současně se nijak nevypořádal s důkazy žalobkyní navrženými.
2. Konkrétně žalobkyně uvedla, že Krajský soud v Brně ve výše citovaném zrušujícím rozsudku vytkl žalovanému, že se nevypořádal s otázkou, proč konkrétní žalobkyní popsané akty pronásledování neshledal jako dostatečně závažné a považoval za nepřezkoumatelný závěr žalobce o možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně. Žalovaný byl rovněž zavázán, aby se před vydáním nového rozhodnutí vypořádal se skutečnostmi uvedenými ve Zprávě Veřejné ochránkyně práv a přihlédl ke zprávě Amnesty International ze dne 7. 3. 2018. S žádnou z uvedených otázek se ale dle názoru žalobkyně žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval, pouze zopakoval takřka identickou argumentaci jako v rozhodnutí předchozím.
3. Žalobkyně dále namítla, že žalovaný při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, které proběhlo dne 24. 7. 2024, nepředložil žalobkyni ani jejímu právnímu zástupci doklad s názvem „Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – Čína“. Žalovaný tedy při vydání napadeného rozhodnutí vycházel z podkladu, se kterým se žalobkyně neměla možnost seznámit, čímž se dopustil závažného procesního pochybení a jeho rozhodnutí je nezákonné.
4. V další námitce žalobkyně uvedla, že ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 9. 8. 2024 navrhla doplnit dokazování o dva články a jednu zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA. V napadeném rozhodnutí žalovaný k tomuto důkaznímu návrhu uvedl pouze, že „informace z nich jsou mu známy z materiálů, které využívá při své rozhodovací praxi, nicméně v rámci rozhodované kauzy k nim přihlédl“. Proto jsou dle názoru žalobkyně závěry žalovaného ohledně jí navržených důkazních podkladů nepřezkoumatelné.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Konstatoval, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek a má je za nedůvodné, neboť při rozhodování respektoval závazný právní názor soudu. Žalovaný vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobkyní a přihlédl k nim, k jejím návrhům a shromáždil všechny dostupné adekvátní informace o situaci v zemi původu.

Azylový příběh žalobkyně podrobil analytickému hodnocení a své závěry velmi pečlivě odůvodnil. Žalovaný dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Zjištění z obsahu správních spisů

6. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala dne 19. 2. 2016, kdy jako důvod uvedla pronásledování z náboženských důvodů – je členkou církve Yin xin Cheng Yi. O její žádosti nejprve rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 2. 2018, kterým žalobkyni nebyla přiznána mezinárodní ochrana v žádné z jejich forem. Toto rozhodnutí bylo k žalobě žalobkyně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 41 Az 6/2018-146 ze dne 12. 6. 2019 a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Kasační stížnost žalovaného proti tomuto rozsudku byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2019, č. j. 5 Azs 278/2019-20.
7. Žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyně znovu rozhodnutím ze dne 5. 3. 2021, č. j. OAM-183/ZA-ZA11-LE31-R2-2016, toto rozhodnutí bylo zrušeno zdejším soudem rozsudkem č.j. 62 Az 14/2021-48 ze dne 30. 11. 2023, s odůvodněním, že žalovaný se neřídil závazným právním názorem vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
8. Žalobou nyní napadené rozhodnutí je tedy již třetím rozhodnutím o udělení mezinárodní ochrany žalobkyni. Na rozdíl od předchozích rozhodnutí žalovaný shledal v situaci žalobkyně důvod pro udělení doplňkové ochrany podle §14a zákona o azylu na dobu 36 měsíců, neshledal však důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
9. Podstatou sporu je otázka, zda se žalovaný dostatečně vypořádal s otázkou, proč konkrétní žalobkyni popsané akty pronásledování neshledal jako dostatečně závažné a zda přezkoumatelně zdůvodnil svůj závěr o možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně.
10. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, doplňujícího pohovoru a ve svém vlastnoručně psaném vyjádření žalobkyně popsala důvody opuštění země původu. Žalobkyně uvedla, že je členkou církve s názvem Yin xin Cheng Yi (dále jen „Církev“), která patří k protestantské větvi křesťanství. Do Církve vstoupila díky vlivu svých rodičů. V Číně je tato církev zakázána a je označena jako zlý kult, pod vlivem této ateistické propagandy vlády se rozpadlo i její manželství, neboť manžel chtěl, aby se víry vzdala, což odmítla. Popsala svou situaci z července 2015, kdy se do bytu, kde byla na náboženském shromáždění, snažili dostat dva cizí muži. Přestože se jim to nepodařilo, druhý den přišla do tohoto okrsku spousta ozbrojených policistů a dělali tam zátah na křesťany. To byl v podstatě poslední impuls pro to, že se rozhodla odejít z Číny. Žila totiž v každodenním strachu, protože v Číně bylo zatýkání a fyzické napadání věřící zakázaných náboženství běžné a od roku 2014 se stupňovalo. Žalobkyně uvedla několik případů jí osobně známých spoluvěřících, kteří byli pro svou víru mučeni a zavřeni do vězení. V dubnu 2015 byla chycena spoluvěřící z její náboženské skupiny a tím pádem přestali být v bezpečí všichni členové skupiny. K otázce přestěhování do jiné oblasti Číny uvedla, že přestěhování její situaci nijak neřeší, protože útlak křesťanů je v celé zemi stejný. V České republice nikdy předtím nebyla, věděla, že v ČR je zaručena svoboda náboženského vyznání, proto se rozhodla požádat zde o mezinárodní ochranu.

11. Žalovaný při posuzování žádosti žalobkyně vycházel kromě její výpovědi z informací o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu, a to Informace OAMP, Čína, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 24. 1. 2024, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 20. 3. 2023 – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2022 ze dne 20. 3. 2024, Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie, Čína: Křesťané, březen 2016, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie o lidských právech a demokracii za rok 2015, Výroční zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o svobodě vyznání v Číně za rok 2015, ze dne 10. 8. 2016, Výroční zprávy China Aid Association 2015, Pronásledování křesťanů a církví v Číně čínskou vládou, březen 2016, Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016, Čína, ze dne 24. 2. 2016, Zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2016 – Čína, ze dne 27. 1. 2016, Výroční zprávy Human Rights Watch 2017, Čína, ze dne 12. 1. 2017.
 12. Dne 20. 8. 2024 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Shrnl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je obava z pronásledování a zatčení z důvodu skutečnosti, že žalobkyně je příslušnicí náboženské menšiny, konkrétně Církve Yin xin Cheng Yi. Žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu, když dle jeho názoru nebyly naplněny důvody dle zákona o azylu; žalovaný udělil žalobkyni doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu na dobu 36 měsíců.
 13. Krajský soud konstatuje, že napadené rozhodnutí je skutečně obsáhlé, žalovaný na 32 stranách podrobně uvádí vše, co žalobkyně v průběhu správního řízení zahájeného již v roce 2016 ke svému azylovému příběhu sdělila nebo doložila písemně, uvádí údaje z informací o zemi původu a v neposlední řadě své úvahy, na jejichž základě neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, přičemž byl předchozím rozhodnutím soudu zavázán vypořádat se s otázkou, proč konkrétní žalobkyni popsané akty pronásledování neshledal jako dostatečně závažné a přezkoumatelně zdůvodnit svůj závěr o možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně.
 14. Co se týče důvodu udělení mezinárodní ochrany pro pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno učinit závěr, že ve své vlasti vyvíjela činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod, pro něž by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně potvrdila, že nebyla členkou žádné politické strany ani se politicky neangažovala. Žalobkyně negovala jakékoli své potíže s domovskými orgány státní moci nebo bezpečnostními složkami, neuvedla nic, co by žalovaného vedlo k závěru, že by byla ve své vlasti v souvislosti s uplatňováním politických práv či svobod vystavena jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování. Žalobkyně za jediný důvod odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu označila obavy z náboženského pronásledování kvůli její příslušnosti k Církvi.
 15. K důvodu udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný nedovodil, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování z důvodu v tomto ustanovení uvedených, tj. pro její rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Žalovaný zdůraznil, že nemůže pominout skutečnost, že žalobkyně přicestovala do ČR zcela zjevně v organizované skupině svých spoluobčanů, které však nikdy dříve neznala, tato skupina přicestovala do ČR
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

výhradně v období červenec 2015 –srpen 2016, členové této skupiny všichni požádali v nejkratší možné době o pracovní povolení, našli si zaměstnání a opustili pobytová střediska. Žalovaného tyto okolnosti utvrdily v závěru, že žalobkyně odcestovala z vlasti z ekonomických důvodů, nikoli z obav před údajným náboženským pronásledováním. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyně nebyla nikdy čínskou policií zadržena, vyslýchána nebo uvězněna, nebyla ve své vlasti a není ani v současnosti trestně stíhána. Žalobkyně sice opakovaně hovořila o tom, že se obávala policie, konkrétně uvedla situaci v červenci 2015, kdy žalobkyni málem chytili na shromáždění, kam přišel domácí s policistou. Tito se dostali do bytu, ale nedostali se do pokoje, v němž shromáždění probíhalo. Následující den tento dům obklíčila policie. Po nějakém čase dostala žalobkyně z domova dopis, že se nemá vracet, protože ji hledala policie. Také hovořila o opakovaném zadržování jejích souvěrců, nicméně ona se terčem takového jednání nikdy nestala. Žalovaný nevyloučil, že žalobkyně skutečně je příslušnicí Církve, nicméně dle žalovaného žalobkyně pouze využila znalosti o problematice pronásledování příslušníků náboženských menšin, aby vygradovala svůj azylový příběh. Žalobkyni objektivně nikdo nebránil, aby vyznávala svou víru, nedošlo u ní k porušení svobody jejího vyznání, ani k ohrožení života, osobní svobody či jiných základních lidských práv. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně mohla k řešení své situace využít možnosti vnitřního přesídlení v rámci Číny. Žalobkyně sama tuto možnost negovala s odůvodněním, že všude v Číně je situace stejná, nicméně její bezproblémový odlet s čínským cestovním dokladem z mezinárodního letiště je dokladem toho, že pro policii nebyla zájmovou osobou.

16. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyni byl čínskými orgány bez jakýchkoliv problémů vydán cestovní pas s biometrickými údaji, jeho vydání byla žalobkyně přítomna. To svědčí o naprostém nezájmu čínských státních orgánů o osobu žalobkyně, neboť v souvislosti s vydáním cestovního dokladu ji mohly, pokud o ni dle jejího tvrzení dlouhodobě usilovaly, zadržet nebo jí pas nevydat. Žalobkyně vycestovala oficiální cestou přes mezinárodní letiště v Pekingu, tedy jednu z nejvíce sledovaných oblastí v Číně a nikdo jí v opuštění vlasti nebránil. Žalovaný uzavřel, že u žalobkyně neshledal závažné porušení lidských práv z důvodu její náboženské příslušnosti ani v minulosti ani do budoucnosti a dle jeho názoru žalobkyně nebyla v zemi původu z důvodu příslušnosti ke konkrétní náboženské skupině nikdy vystavena osobnímu pronásledování a neuvedla žádné konkrétní nebo relevantní skutečnosti, které by svědčily o tom, že se na této situaci po jejím návratu do vlasti něco změní.
17. V souvislosti s § 13 zákona o azylu žalovaný rozhodl tak, že azyl se dle tohoto ustanovení neuděluje, neboť žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny.
18. Žalovaný konstatoval, že posoudil důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a s přihlédnutím k jejímu věku a zdravotnímu stavu došel k závěru, že životní situaci žalobkyně nelze považovat za mimořádnou a její případ není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, proto jej neudělil.
19. Žalovaný udělil žalobkyni doplňkovou ochrany dle § 14a zákona o azylu na dobu 36 měsíců, protože dospěl k závěru, že obavy žalobkyně z perzekuce po návratu do země původu jsou opodstatněné. Žalobkyně se do země původu nevrátila v době platnosti víza a případ její a jejích krajanů v České republice byl medializován. Nelze tedy vyloučit, že v případě návratu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

by byla v zemi původu vystavena skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy mučení či nelidskému zacházení či trestání.

Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s. ř. s. napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
21. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí žalovaného, kterým žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14 a byla jí udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu; správní žaloba směřuje proti výroku o neudělení mezinárodní ochrany. Krajský soud přisvědčuje žalobní námitce žalobkyně, že žalovaný rezignoval na závazné pokyny obsažené v rozsudku Krajského soudu v Brně č.j. 41 Az 6/2018-146 ze dne 12. 6. 2019.
22. Krajský soud při posouzení věci bral v úvahu judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudek 9 Azs 39/2019-77 ze dne 29. 8. 2019, v němž se jedná o skutkově obdobnou věc jako v napadeném rozhodnutí, a to žádost o udělení mezinárodní ochrany čínského státního příslušníka z důvodu jeho příslušnosti k Církvi Boha Všemohoucího a rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 401/2018-64 ze dne 19. 9. 2019, v němž se jedná o žádost o udělení mezinárodní ochrany čínského státního příslušníka z důvodu jeho příslušnosti k církvi Yin xin Cheng Yi (tj. stejně jako žalobkyně). V případě obou citovaných rozsudků NSS byli žalobci členy stejné skupiny čínských občanů, kteří z obav před náboženským pronásledováním přicestovali do ČR v období červenec 2015 – srpen 2016, tedy stejně jako žalobkyně.
23. Žalobkyně v první žalobní námitce uvedla, že žalovaný se opět nevypořádal s otázkou, proč konkrétní žalobkyni popsané akty pronásledování neshledal jako dostatečně závažné ani se závěrem o možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně.
24. Krajský soud má za to, že tato žalobní námitka je důvodná. Žalovaný v napadeném rozhodnutí obsáhle cituje tvrzení žalobkyně i informace o zemi původu. Zásadní důvod, proč žalobkyně nesplnila podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, však žalovaný postavil na svém názoru, že motivace žalobkyně pro odchod ze země původu byla ekonomická, nikoli azylově relevantní obava z pronásledování pro praktikování náboženské víry. Žalovaný přitom nezpochybnil, že žalobkyně je členkou Církve. Žalovaný tak rozhodl v rozporu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, kdy v obou rozhodnutích se jednalo o stěžovatele, čínské občany ze skupiny, která přicestovala do ČR v období červenec 2015 – srpen 2016, tedy stejně jako žalobkyně. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyni „objektivně nikdo nebránil“, aby vyznávala svou víru a nedošlo u ní k porušení svobody vyznání či jiných základních lidských práv. Tuto „objektivitu“ ovšem žalovaný staví na skutečnosti, že žalobkyně sama nikdy čínskými státními orgány zadržena nebyla a zvláště na skutečnosti, že Čínu opustila s biometrickým pasem a z mezinárodního letiště, což je dle žalovaného jasný důkaz toho, že o žalobkyni čínské státní orgány neměly zájem a že informace o perzekuování křesťanů pouze využila pro svou životní situaci. Druhým objektivním argumentem je dle žalovaného příchod žalobkyně do ČR v rámci „organizované skupiny“. Žalovaný však nijak konkrétně

nezpochybnil azylový příběh žalobkyně, ani nezpochybnil její příslušnost k Církvi. Žalobkyně přitom svou dlouhodobou problematickou životní situaci vylíčila.

25. Podle krajského soudu měl žalovaný vycházet z principu přiměřené pravděpodobnosti azylového příběhu žalobkyně jako žadatelky o mezinárodní ochranu. I v situaci, kdy by jednání, jemuž byla žalobkyně v Číně vystavena, nedosahovalo míry pronásledování, má žalovaný při svém rozhodování vycházet z konstantní judikatury NSS, podle níž má posuzování odůvodněných obav z pronásledování **prospektivní** povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl. Například v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017–33 Nejvyšší správní soud uvedl: *„řízení o mezinárodní ochraně je specifické prospektivním rozhodováním, což znamená, že se posuzuje riziko hrozící žadateli v budoucnu. Pouhá skutečnost, že tedy stěžovatel dosud nebyl násilí (...) podroben, neznamená, že mu takové nebezpečí nehrozí.“* V rozsudku ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018–47, pak uvedl, že *„přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007–60, či ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008–83). Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti. Je zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická.“*
26. Standard přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování vymezil NSS zejména v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006–82: *„Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (...) je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn., že test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn., že test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard ‚nade vší pochybnost‘ v trestních věcech)], nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“*
27. Posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování vyložil NSS ve svém rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36: *„Posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jelikož, jak Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, posouzení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaveno na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, či ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83). Samotný § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a s odůvodněností strachu z pronásledování jako prvkem objektivním, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti, ačkoliv předchozí pronásledování žadatele je závažným ukazatelem odůvodněnosti*

strachu žadatele z pronásledování (viz čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice). Z tohoto důvodu nelze vyloučit, že žadatel bude mít odůvodněný strach z pronásledování i v případech, kdy k němu v minulosti nedocházelo (obdobné závěry vyplývají z čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice i pro skutečné nebezpečí vážné újmy jakožto nezbytné podmínky pro udělení doplňkové ochrany). (...) V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006–82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010–112).“

28. Žalobkyně v průběhu správního řízení i v podané žalobě zdůraznila, že její odůvodněný strach z pronásledování vyplývá už ze samotné příslušnosti k Církvi. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí věnoval situaci ohledně svobody vyznání v Číně, konkrétně např. zprávami Human Rights Watch z 12. 1. 2017, Výroční zprávy Amnesty International z 24. 2. 2016, materiál Australské vlády (DFAT) z 22. 12. 2021. Ze všech těchto materiálů vyplývá, že vláda na církve vykonává nátlak, náboženské skupiny, které nejsou pod její kontrolou označuje jako „kulty zla“, objevují se zprávy o diskriminaci křesťanů od mírnějších forem, kdy mohou přijít kvůli své víře o zaměstnání až po fyzické týrání, mučení a odsuzování k trestu odnětí svobody.
29. K otázce vnitřního přesídlení žalobkyně trval žalovaný na tom, že vnitřním přesídlením mohla žalobkyně své problémy vyřešit, pro podporu svého názoru argumentoval skutečností, že žalobkyně nikdy nepřišla do osobního kontaktu s policií, nebyla trestně stíhaná ani po její osobě nebylo vyhlášeno pátrání, protože v opačném případě by jí nebyl vydán cestovní pas a nemohla by odletět z mezinárodního letiště v Pekingu. Žalobkyně k tomuto uvedla, že stěhování, byť do jiné provincie, by její situaci neřešilo, protože situace a potlačování křesťanství je stejné v celé Číně.
30. V tomto bodě je rozhodnutí žalovaného vnitřně rozporné, neboť implicitně přijal výchozí předpoklad aplikace § 2 odst. 7 zákona o azylu, tedy že „se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má“, ovšem zároveň v celém zbytku rozhodnutí žalovaný zastává názor, že žalobkyně nebyla v zemi původu vystavena žádnému pronásledování. Stejný postup vytkl žalovanému i NSS v rozsudku č.j. 9 Azs 39/2019-77 ze dne 29. 8. 2019, v němž říká: „V citované pasáži žalovaný naopak implicitně připouští, že žalobce takové obavy měl, ale mohl se jim vyhnout právě vnitřním přesídlením. Tento logický rozpor žalovaný nijak nevysvětlil. Nijak nevysvětlil ani to, ve kterých provinciích by hrozba trestního stíhání byla menší než ve stěžovatelově domovské provincii, a z čeho dovodil, že by tato hrozba byla v různých provinciích různá, když vychází z trestního zákoníku, který je platný pro celou Čínskou lidovou republiku a je vymáhán státními orgány. Navíc je jeho přístup k samotné hrozbě trestního stíhání rozporný s judikaturou NSS. Ten konkrétně v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008–70, č. 1749/2009 Sb. NSS, připomněl, že ze samotné definice uprchlíka plyne, že „žadatel o mezinárodní ochranu pro účely § 12 písm. b) zákona o azylu nemusí dokazovat, že je ve větším ohrožení než kdokoli jiný v jeho azylové relevantní skupině, pokud je tato skupina jako celek terčem pronásledování. Tento závěr vyplývá z definice uprchlíka, která požaduje pouze existenci ‚odůvodněného strachu‘ z pronásledování, a je v souladu i s judikaturou zahraničních soudů.“ Žalovaný tedy měl povinnost vyjít z dostupných informací o zemi původu, které musejí být „v maximální možné míře (1) relevantní, (2)

důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“ (rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008–71). Na jejich podkladě se měl důkladně vypořádat i s možností, zda pronásledování všech členů církve, k níž podle – překvapivě nejednoznačných – závěrů samotného žalovaného stěžovatel patří, nedosahuje v Číně, a konkrétně v provincii X, takové intenzity, že už samotné členství v této církvi vyvolává v jeho zemi původu odůvodněné obavy z pronásledování, přestože sám ještě žádným jasným aktem pronásledování vystaven nebyl. NSS netvrdí, že tomu tak je, nicméně bylo povinností žalovaného se i s touto možností vypořádat.“

31. Žalovaný svůj závěr o nedůvodnosti udělení mezinárodní ochrany a o nevěrohodnosti tvrzení žalobkyně staví v zásadě pouze na skutečnosti, že žalobkyni byl vydán biometrický cestovní pas a nebylo jí ze strany čínských státních orgánů nijak bráněno v odletu z Číny. Fakt bezproblémového vystěhování ze země původu ale sám o sobě nezpůsobuje nevěrohodnost žádosti o mezinárodní ochranu, viz rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2010, č. j. 1 Azs 7/2010–114 řekl: „založit závěr o nevěrohodnosti celé výpovědi (...) čistě na pochybnostech o okolnostech vycestování ze země nelze. K tomu by bylo nutno identifikovat zásadnější nesrovnalosti ve stěžovatelově výpovědi, případně rozpory mezi jeho výpovědí a dostupnými informacemi o zemi původu atd. Dle mínění krajského soudu tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí nesplnil požadavek Krajského soudu v Brně vyslovený v rozsudku č.j. 41 Az 6/2018-146 ze dne 12. 6. 2019, aby vysvětlil proč konkrétní žalobkyní popsané akty pronásledování neshledal jako dostatečně závažné a přezkoumatelně zdůvodnil svůj závěr o možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně. Argumentace žalovaného je postavena na odmítnutí azylového příběhu žalobkyně s tvrzením, že nebyla v zemi původu pronásledována, když obdržela biometrický pas a odcestovala, za hlavní důkaz pro svůj názor považuje žalovaný příjezd žalobkyně do ČR v „organizované skupině“. Tento názor nemá oporu ve správním spise ani ve výše uvedené judikatuře NSS.
32. V další žalobní námitce žalobkyně uvedla, že žalovaný při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, které proběhlo dne 24. 7. 2024 nepředložil žalobkyni ani jejímu právnímu zástupci doklad s názvem „Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – Čína“. Žalovaný tedy při vydání napadeného rozhodnutí vycházel z podkladu, se kterým se žalobkyně neměla možnost seznámit. Krajský soud konstatuje, že žalovaný na str. 27 obsáhle cituje z materiálu australské vlády z 22. 12. 2021 Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – Čína 21. 3. 2021. Tato zpráva není obsažena ve správním spise předloženém krajskému soudu, takže se s ní nemohla seznámit ani žalobkyně. Jakkoli lze v uvedeném postupu žalovaného shledat pochybení, není toto pochybení takového rázu, aby soud mohl konstatovat vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Informace uvedené v citovaném materiálu potvrzují informace z jiných zdrojů, jež jsou součástí správního spisu.
33. Jelikož přistoupil krajský soud ke zrušení napadeného rozhodnutí, bude v dalším řízení potřebné Zprávu o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – Čína do správního spisu pro další řízení doplnit.
34. V poslední žalobní námitce žalobkyně uvedla, že ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 9. 8. 2024 navrhla doplnit dokazování o dva články a jednu zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA. V napadeném rozhodnutí žalovaný k tomuto důkaznímu návrhu uvedl pouze, že „informace z nich jsou mu známy z materiálů, které Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

využívá při své rozhodovací praxi, nicméně v rámci rozhodované kauzy k nim přihlédl“. Proto jsou dle názoru žalobkyně závěry žalovaného ohledně jí navržených důkazních podkladů nepřezkoumatelné. Krajský soud se seznámil s obsahem označených důkazů, všechny tři dokumenty uvádějí informace o potírání náboženské svobody v Číně v posledních 5 letech. Žalovaný v napadeném rozhodnutí několikrát opakuje, že nijak nepopírá problematickou situaci křesťanů v Číně, nicméně neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni nezdůvodnil nedostatkem informací o situaci křesťanů, ale svým názorem, že sama žalobkyně nebyla perzekuci vystavena. Vzhledem k obsáhlosti napadeného rozhodnutí i množství důkazů ve správním spise má krajský soud za to, že tento nedostatek odůvodnění neměl vliv na napadené rozhodnutí.

Závěr a náklady řízení

35. Krajský soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí neobstojí, neboť se žalovaný neřídil právním názorem vysloveným v přecházejícím zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Brně a zároveň je napadené rozhodnutí stíženo nedostatečným posouzením výkladu § 12 písm. a) zákona o azylu a zejména nesprávným posouzením právních otázek výkladu § 12 písm. b) zákona o azylu, a to otázky prospektivnosti a individuálnosti posouzení odůvodněnosti strachu z pronásledování z důvodu náboženství a také nepřezkoumatelnosti plynoucí z toho, že žalovaný dospěl k závěru o nevěrohodnosti obav žalobkyně pouze na základě skutečnosti získání biometrického cestovního pasu a víza, odletu žalobkyně z mezinárodního letiště v Pekingu a jejího příchodu do ČR v „organizované skupině“, což samo o sobě nevěrohodnost nezpůsobuje.
36. Na podkladě výše uvedených skutečností krajský soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost a pro rozpor mezi obsahem spisu (informacemi o zemi původu) a napadeným rozhodnutím a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem krajského soudu. Bude na žalovaném, aby se opětovně zabýval žádostí žalobkyně a vypořádal se s otázkou, jaké nebezpečí hrozí žalobkyni jako příslušnici Církve z důvodu příslušnosti k ní nebo z důvodu účasti na jejích náboženských obřadech, pokud by ji čínské státní orgány odhalily. Rovněž se vypořádá s hrozbou trestního postihu z důvodu členství v Církvi, to vše s přihlédnutím k informacím, které žalobkyně o svém azylovém příběhu doložila v průběhu soudního řízení. Žalovaný vezme v úvahu i konkrétní situaci žalobkyně vzhledem k medializaci její situace.
37. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně tvoří náklady právního zastoupení advokátem, a to:

- odměna advokáta za zastupování
v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při
těchto úkonech právní služby, § 7, § 9 odst. 4 písm.
1) příprava a převzetí věci d)
2) sepis žaloby vyhl. č. 177/1996

Sb.ve znění účinném
do 31.12.2024 6 200 Kč

- paušální náhrada hotových výdajů § 13 odst. 4
advokáta ve výši 300 Kč / úkon vyhl. č. 177/1996
při shora uvedených úkonech právní Sb.ve znění účinném 600 Kč
pomoci do 31.12.2024

Celkem včetně DPH 21 %

8 228 Kč

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 11. března 2026

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce